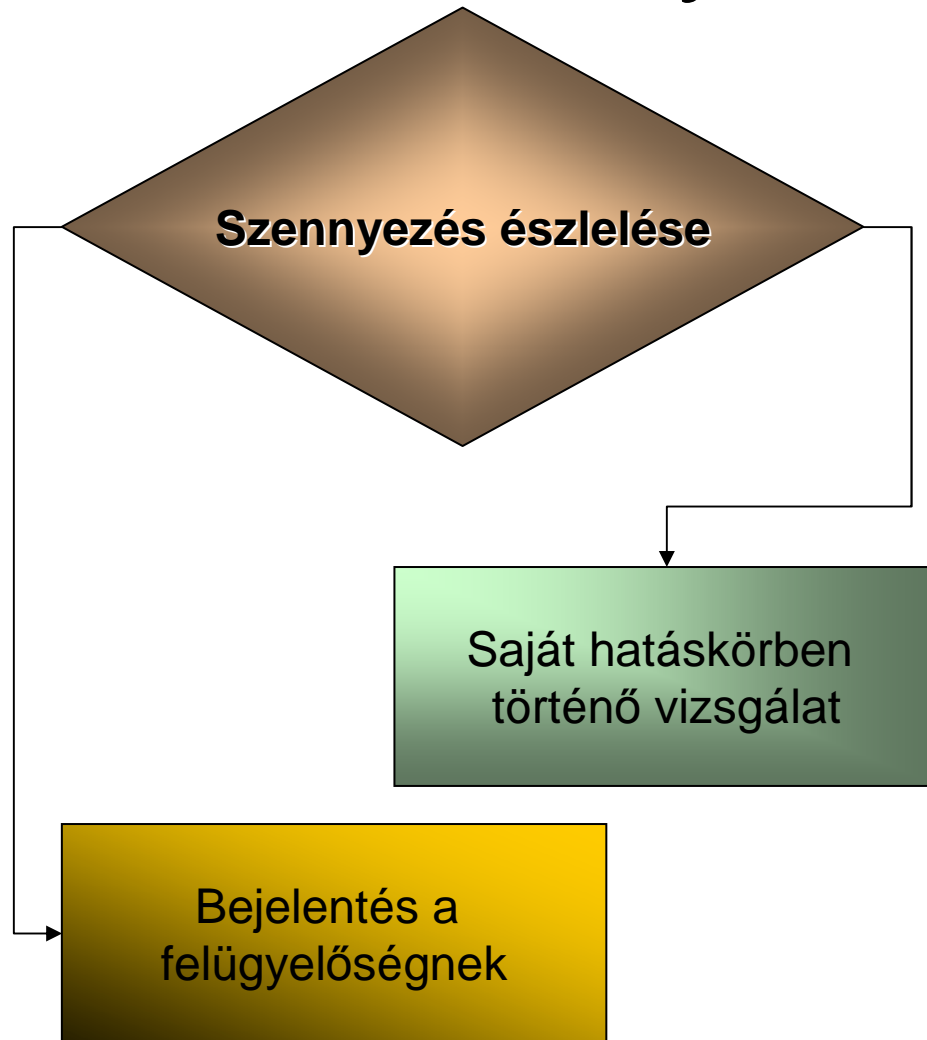

Szennyezett területekre vonatkozó jogi döntések

Szennyezés észlelése

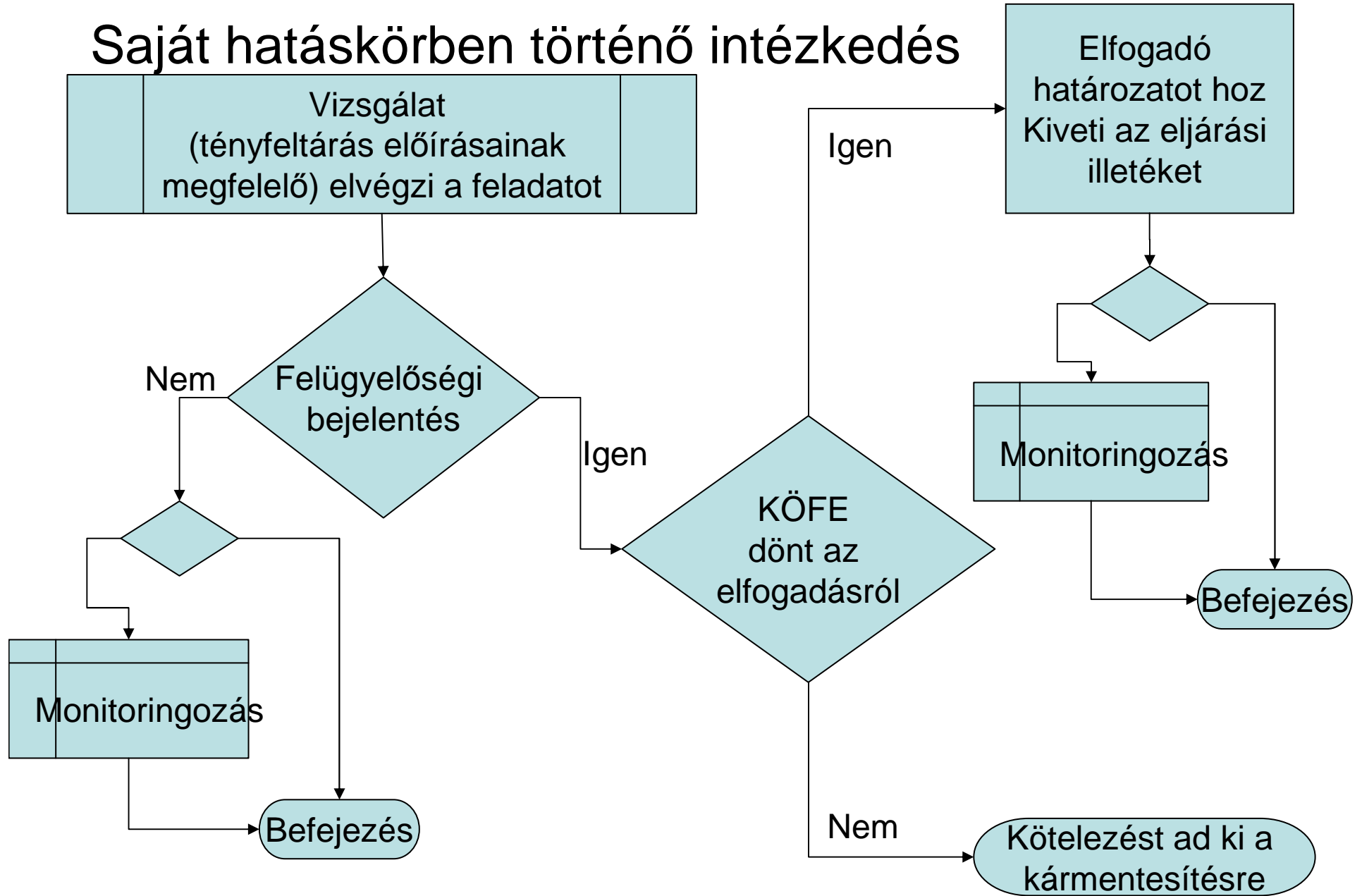

- Jogszabályi háttér

- **1995. évi LIII. Törvény**

- **219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet**

Saját hatáskörben történő intézkedés

Saját hatáskörben történő vizsgálat jogszályi alapja

Környezetvédelmi törvény

*A környezetvédelmi
teljesítményértékelés*

77. § Az érdekelt a 73-76. §-ok megfelelő alkalmazásával saját környezetvédelmi teljesítménye értékelésére (tevékenysége átvilágítására), tevékenysége környezetre gyakorolt hatásának megismerésére felmérést végezhet (végeztethet) és - **kérelmére** - azt a környezetvédelmi hatóság jóváhagyja.

**A vizsgálat eredménye alapján
kérelemre induló eljárás
esetében a
környezetvédelmi hatóság**

- engedélyezi a tevékenység folytatását (működési engedély);
- az engedély megadásával a szükséges környezetvédelmi intézkedések megtételére **kötelez**
- korlátozza, felfüggeszti vagy megtiltja a tevékenység folytatását, illetőleg az erre hatáskörrel rendelkező szervnél azt kezdeményezi.

Az engedély (határozat) tartalma

(határozat kiadása esetén a határozatnak az alábbiakat kell tartalmazni)

- a tevékenység és az érdekelt megnevezését, valamint a tevékenység célját;
- a tevékenység folytatásának helyét és hatásterületének behatárolását;
- a tevékenységet jellemző adatokat;
- a tevékenységgel összefüggő környezetvédelmi előírásokat;
- a környezetre gyakorolt hatás megfigyeléséhez szükséges mérések rendjét, dokumentálását, az ebből származó adatok szolgáltatásának és értékelésének módját;
- a határozat érvényességi idejét
- a tevékenység folytatásához szükséges intézkedések meghatározását;
- a környezetre gyakorolt hatás megfigyeléséhez szükséges mérőhelyek kialakítását;
- az intézkedések sorrendjét és azok időbeli ütemezését.

Kármentesítésre kötelezés esetén továbbá (az előzőekben felsoroltak mellett)

- a kötelezett megnevezését;
- a megállapított kötelezettség tartalmát, teljesítésének módját és határidejét;
- mindazokat a lényeges előírásokat (feltételeket), amelyeket a tevékenység során meg kell tartani, illetve teljesíteni kell;
- a környezetkárosodás megszüntetésére vonatkozó követelményeket és az azok kiegészítésére alkalmazható általános megoldásokat (azok lehetséges változatait).

Kérelemre induló eljárás esetén eljárási illetéket kell fizetni

20/2007. (VI. 8.) KvVM rendelettel módosított 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet a környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól

- 2. § (1) Igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni e rendelet 1. *mellékletében* meghatározott **kérelemre induló** környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági eljárásokért.

Sorszám	Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke
46.	A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 74. §-a (2) bekezdésének c) pontja alapján lefolytatott, a működési engedély kiadására vonatkozó eljárás	A II-V. pontban meghatározott díjtétel

Vízjogi engedélyezési eljáráshoz

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
18.		Egyedi szennyvíz-kibocsátási határérték megállapítása önálló eljárásban	100 000
19.		Elvi vízjogi engedély [1995. évi LVII. tv. 28. § (2) bek. (Vgtv.), 72/1996. (V. 22.) Korm. rend.]	36 000
20.		Vízjogi létesítési engedély, Fennmaradási engedély [Vgtv. 29. §, 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 15. §] [Vgtv. 28. § (1) bek., 72/1996. (V. 22.) Korm. rend. 3. §]	
	10.	Monitoring kút vízjogi engedélyezése	5 000
	11.	Vízminőség észlelésére szolgáló figyelő kút	5 000
21.		Vízjogi üzemeltetési engedély [Vgtv. 28. § (1) bek.; 72/1996. (V. 22.) Korm. rend. 5. §]	a vízjogi létesítési engedélyre megállapított díjtételek 80%-a
22.		Vízjogi üzemeltetési engedély szüneteltetése, visszavonása	Javasolt díj: a vízjogi üzemeltetési engedélyre megállapított díjt. 50%-a

Kármentesítéshez (tényfeltárás)

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
32.		Kármentesítési eljárás [219/2004. (VII. 21.) Korm. rend.] A kármentesítési eljárás több szakaszára egyidejűleg hozott döntés esetén az eljárási díjak összeadódnak	
	1.	Tényfeltárási terv engedélyezése 22. § (5) bek.	106 000
	2.	Tényfeltárási záródokumentáció elbírálása 25. § (1) bek., a szennyezettség mértékétől függően (A 2.1. és a 2.2. alpontokat a szennyezettség jellegétől függően külön-külön vagy együttesen kell alkalmazni.)	
	2.1.	A földtani közeg (talaj) (B) szennyezettségi határértékét, vagy ha $(A_b) > (B)$, az (A_b) bizonyított háttér-koncentrációt meghaladó szennyezett térfogatrész m ³ -ben meghatározott mennyiségétől függően	
	2.1.1.	0-5 000 m ³	53 000
	2.1.2.	5 001-10 000 m ³	106 000
	2.1.3.	10 001-50 000 m ³	318 000
	2.1.4.	50 001 m ³ felett	530 000
	2.2.	A felszín alatti víz (B) szennyezettségi határértéket, vagy ha $(A_b) > (B)$, az (A_b) bizonyított háttér-koncentrációt meghaladó szennyezett területrész felszíni vetülete m ² -ben meghatározott kiterjedésétől függően	
	2.2.1.	0-1 000 m ²	53 000
	2.2.2.	1 001-10 000 m ²	318 000
	2.2.3.	10 001 m ² felett	530 000

Kármentesítéshez (műszaki beavatkozás)

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
	3.	Műszaki beavatkozási terv elbírálása 26. § (2) és (3) bek., a beruházás költségétől függően	
	3.1.	5 000 000 Ft alatt	53 000
	3.2.	5 000 001-10 000 000 Ft	80 000
	3.3.	10 000 001-100 000 000 Ft	200 000
	3.4.	100 000 001-500 000 000 Ft	530 000
	3.5.	500 000 001-1 000 000 000 Ft	1 200 000
	3.6.	1 000 000 001-10 000 000 000 Ft	3 180 000
	3.7.	10 000 000 000 Ft fölött	5 300 000
	4.	Kármentesítési határozat módosítása	
	4.1.	A kármentesítés végrehajtására vonatkozó határozat határidejének módosítása 21. § (10) bek.	Az adott kármentesítési szakasz eljárási díjtételének 10%-a
	4.2.	A kármentesítési tervtől való eltérés, a terv módosításának elbírálása 23. § (3) bek., illetve 26. § (6) bek.	Az adott kármentesítési szakasz eljárási díjtételének 50%-a
	5.	Műszaki beavatkozási záródokumentáció elbírálása 28. § (2) bek.	A 3.1-3.7. tételek 50%-a

Kármentesítéshez (monitoring, tartós környezetszennyezés megszüntetése)

Sorszám		Az igazgatási szolgáltatási díjköteles környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások megnevezése	Igazgatási szolgáltatási díj mértéke (Ft)
(fő)	alszám		
	6.	Kármentesítési monitoring terv elbírálása önálló határozat alapján 29. § (1) bek., valamint egy adott kármentesítési szakaszra adott határozat részeként, illetve azon belül az elfogadott monitoring terv módosítása 25. § (1) bek. d) pont, 28. § (2) bek. d) pont, 29. § (1) bek.	53 000
	7.	Kármentesítési monitoring záródokumentáció elbírálása 30. § (7) bek.	106 000
	8.	Tartós környezeti károsodás felülvizsgálata az ügyfél kérésére 33. § (5) bek. c) pont	80 000

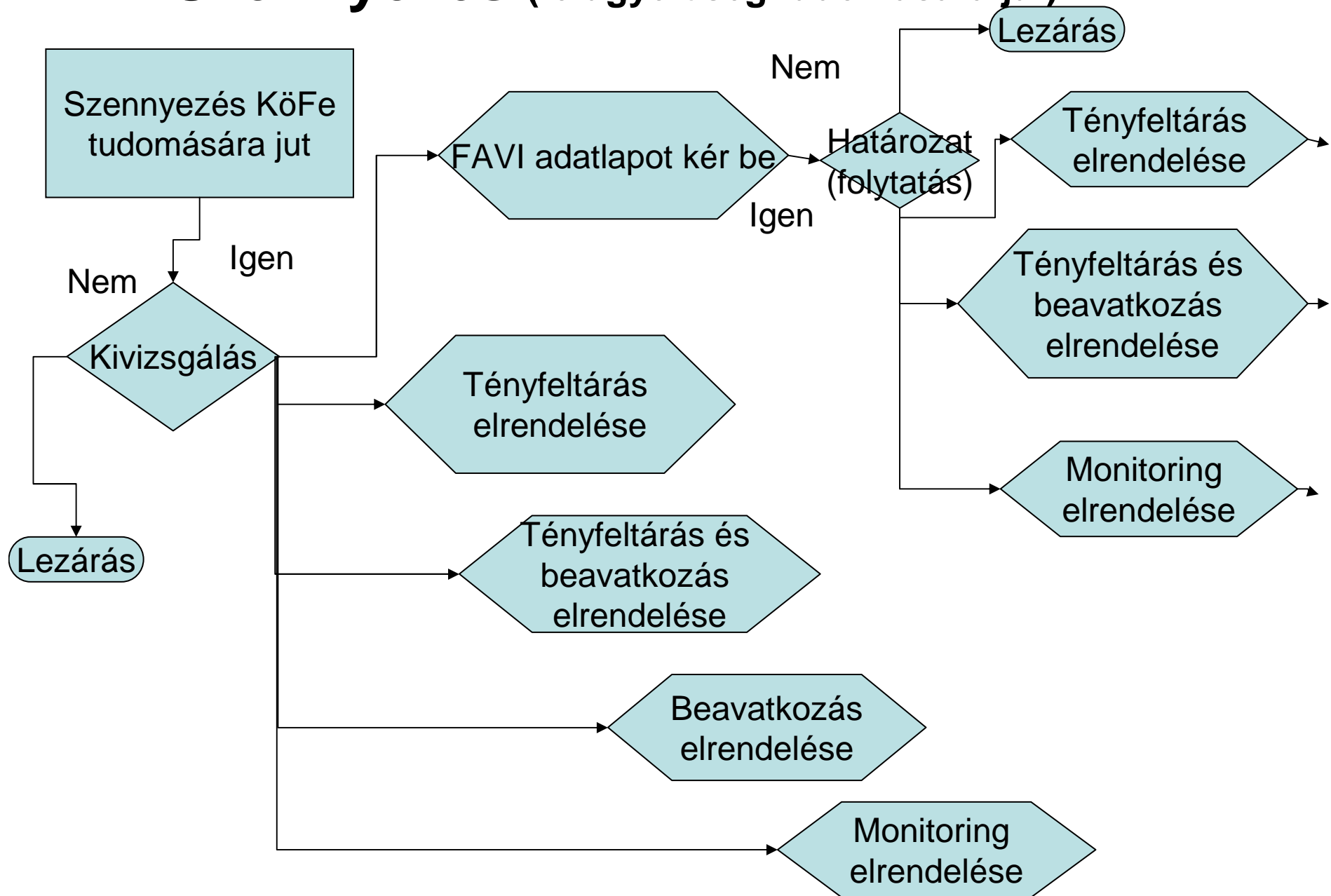
Környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS)

- Ktv 81/A. § (1) A környezethasználó külön jogszabályban meghatározott módon saját környezetvédelmi teljesítményének értékelése és folyamatos javítása, valamint a közvélemény megfelelő tájékoztatása érdekében környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben vehet részt.
- (2) A környezethasználó ennek keretében felülvizsgálja (felülvizsgáltatja) a tevékenységével kapcsolatos környezeti hatásokat, környezeti nyilatkozatot készít (készített), azt hitelesíteti a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer által előírt követelményeknek való megfelelés szempontjából a környezeti hitelesítésre jogosulttal és nyilvántartásba vétel céljából benyújtja az erre külön jogszabályban **(214/2006. (X. 31.) Korm. rendelet)** feljogosított szervezetnek, továbbá ezt követően mindenki számára hozzáférhetővé teszi.

Bejelentési kötelezettség

- Ktv. **83. §** Csődeljárás, felszámolási eljárás és végelszámolás esetén a tevékenységgel esetlegesen okozott környezetkárosodás feltárása, megszüntetése érdekében külön törvény (**1991. évi XLIX. Törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról**) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Szennyezés (felügyelőség tudomására jut)

Észlelt szennyezés bejelentése a környezetvédelmi hatóságra

Jogszályi alap

**219/2004. (VII. 21.)
Korm. Rendelet
a felszín alatti
vizek védelméről**

V. A KIVIZSGÁLÁS

- 19. §

VII. A KÁRMENTESÍTÉS

- 21. § - 33. §

Kivizsgálás

- **A környezethasználó a felszín alatti vízben, illetve földtani közegben okozott szennyezést, illetve károsodást a felügyelőségnek köteles bejelenteni, illetőleg azonnali beavatkozást igénylő megkezdni a kárelhárítást (90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet).**
- A felügyelőség a veszélyeztetésére, szennyezésére, károsítására vonatkozó (birtokába került) információkat *kivizsgálja* a hatósági intézkedés igényének megállapítása és a hatósági eljárás megalapozása érdekében (90 napon belül).
- A kivizsgálás keretében elrendelheti
  - Adatszolgáltatást (FAVI)
  - tárgyalást, helyszíni szemlét tarthat és jegyzőkönyvet készít.

Kivizsgálás

A szennyezettség valószínűsíthető:

- a szenny. források, (pot. szf.) kibocsátásai, jellemzői, a tevékenység nagyságrendje alapján,
- a terület szennyezettségére vonatkozó információk alapján

A KöFe ellenőrzése céljából mérést, vizsgálatot végezhet vagy **az engedéllyessel végeztethet.**

- A kivizsgálás alapján a felügyelőség dönt
  - a) az adatszolgáltatásban foglalt adatok megfelelőségéről;
  - b) az ügynek az engedélyező hatósághoz történő áttételéről;
  - c) azonnali beavatkozás igénylő kárelhárításról;
  - d) a kármentesítési eljárás megindításáról.

Kivizsgálás

- A kivizsgálás során a környezethasználó, illetve a felügyelőség köteles az eredeti állapothoz közeli állapotba történő gyors visszaállítása érdekében - a választható intézkedéseket, figyelembe véve a természetes regenerálódás lehetőségét is.

Kivizsgálás

A helyreállítási intézkedések kiválasztása során - a rendelkezésre álló legjobb technológiák alkalmazásával - a következő szempontokat kell figyelembe venni:

a) az intézkedés

- aa) hatása a közegészségügyre és a biztonságra,
- ab) pénzügyi-műszaki megvalósíthatósága, költséghasznossága,
- ac) várható eredményessége,
- ad) milyen kedvező hatást gyakorol a természeti erőforrás vagy szolgáltatás egyes összetevőire,
- ae) milyen mértékben állítja helyre a felszín alatti vizekben, illetve a földtani közegben okozott károkat, illetve milyen mértékben biztosítja a jövőbeli károk megelőzését;

b) a terület földrajzi, éghajlati, talajtani, földtani, vízföldtani viszonyai és érzékenysége, az élővilág, a védendő természeti értékek, az épített környezet, beleértve a régészeti és műemléki értékeket;

c) a károsodott területen és a teljes hatásterületen folyó, illetve tervezett területhasználatokat a településrendezési tervek alapján, és ennek megfelelően a kockázat mértékét;

d) mennyi idő szükséges ahhoz, hogy a felszín alatti vizekben, illetve a földtani közegben okozott károk helyreállítására tett intézkedések kifejtsék hatásukat;

e) a (B) szennyezettségi határértéket, továbbá a környezeti állapot további romlásának tilalmát;

f) lényeges társadalmi, gazdasági és kulturális vonatkozásokat és a helyi sajátosságokból adódó egyéb lényeges tényezőket.

Kármentesítés

Ki kötelezhető kármentesítésre

Kármentesítésre kötelezett, aki a Kvt. 101-102/A. §-ában meghatározottak szerint felelősséggel tartozik.

A környezethasználó büntetőjogi, szabálysértési jogi, polgári jogi és közigazgatási jogi felelősséggel tartozik tevékenységének a környezetre gyakorolt hatásaiért.

Kármentesítés

- A felelősség - az ellenkező bizonyításáig - annak az ingatlanak a környezetkárosodás, illetve környezetveszélyeztetés bekövetkezésének időpontját követő mindenkori tulajdonosát és birtokosát (használóját) egyetemlegesen terheli, amelyen a környezetkárosítást, illetve környezetveszélyeztető magatartást folytatták.
- A tulajdonos mentesül az egyetemleges felelősség alól, ha megnevezi az ingatlan tényleges használóját, és kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a felelősség nem őt terheli.

OKKP (Országos Környezeti Kármentesítési Program)

Célja:

- a) a felszín alatti víz, a földtani közeg veszélyeztetésének, szennyezettségének, károsodásának megismerése, nyilvántartásba vétele, valamint a szennyezettség kockázatának csökkentése, és a szennyezettség csökkentésének vagy megszüntetésének elősegítése;
- b) a felszíni vizekben okozott károk kármentesítése;
- c) a természetben okozott károk kármentesítése.

Az OKKP a **felelősségi körtől független** egyedi kármentesítési beruházások mellett az OKKP irányításához és összehangolt végzéséhez szükséges feladatok is magában foglalja.

Ha állami szerv köteles a kármentesítésre, akkor a felügyelőség a kármentesítésre vonatkozó határozatok **teljesítési határidejének megállapításakor** köteles egyeztetni, figyelembe véve az alprogramok ütemtervét is.

A kármentesítés szakaszai

a) tényfeltárás, amely felderítő és részletes vizsgálatból állhat;

b) beavatkozás;

c) az *a)* és *b)* pontokban meghatározott szakaszokban, illetve azokat követően folytatott monitoring.

A kármentesítés bármely szakasza szükség szerint megismételhető.

Tényfeltárás (22-25 §)

vizsgálni kell

- minden olyan szennyező anyag térbeli előfordulását, melynek jelenléte a területen végzett addigi tevékenységek vagy alkalmazott technológiák alapján valószínűsíthető;
- 14/2005 (VI. 28) KvVM rend. szerinti szűrővizsgálatot és ennek eredményeitől függő részletes kémiai vizsgálatot kell végezni annak érdekében, hogy valamennyi, a szennyezettséget okozó szennyező anyag előfordulása megállapítható legyen.

Tényfeltárást elrendelő határozatnak tartalmazni kell

- a valószínű szennyezettség által feltételezhetően érintett terület megjelölését;
- a felszín alatti víz, a földtani közeg szennyezettsége valószínűségének megállapításakor
  - figyelembe vett tényezőket,
  - jellemzőiket,
  - az ezekkel kapcsolatos eljárások, vizsgálatok megjelölésével,
  - a kémiai vizsgálatok esetében, amennyiben azt külön jogszabály nem tartalmazza megadva a kívánatos kimutatási határértéket is;
  - tényfeltárási terv készítésének előírását, benyújtási határidejét, ha a szennyezettség kiterjedése, illetve a földtani felépítés és a vízföldtani viszonyok bonyolultsága azt szükségessé teszi;
- a tényfeltárási záródokumentáció benyújtási határidejét;
- a FAVI B1 adatlap benyújtásának előírását.

Tényfeltárási terv: a hatóság minden esetben határozattal fogadja el (22.§ (6))!

- Tényfeltárási terv készítése szükséges, ha
  - Ha a kötelezett tulajdonában álló területen kívül egyéb terület érintettsége is felmerül;Tényfeltárási tervtől eltekinthet a hatóság, ha
  - a kármentesítés sürgőssége,
  - a várható költség alacsony szintje,
  - a szennyező anyagok kis száma, illetve
  - csak a kötelezett tulajdonában álló területek érintettsége valószínűsíthető.
- A tényfeltárási tervnek tartalmaznia kell a tényfeltárással kapcsolatosan mindent, amely a záródokumentáció összeállításához szükséges, beleértve a tényfeltáráshoz kapcsolódó monitoring rendszer tervét is.

(D) Kármentesítési célállapot határérték

szükség esetén részterületenként és mélység szerint eltérő

meghatározásánál figyelembe kell venni:

- a szennyező anyagokra vonatkozó (*B*) szennyezettségi határértéket;
- a szennyezettséget, károsodást megelőző korábbi, feltételezhető állapotot,
- az (*Ab*) bizonyított háttér-koncentráció értékeit;
- az alkalmazásra javasolt, bizonyítottan legjobb elérhető, kármentesítési beavatkozási technológiát;
- amennyiben a szennyezettség, illetve a veszélyeztetettség mértéke szükségessé teszi a részletes mennyiségi kockázatfelmérés eredményét, illetve

A (D) kármentesítési célállapot határérték:

- a) nem lehet alacsonyabb, mint a bizonyított (Ab) háttérkoncentráció vagy mennyiségi kockázatfelmérés alapján számított (D) kármentesítési célállapot határérték (mint alsó határ);
- b) nem lehet magasabb, mint a felszín alatti vizek környezetvédelmi célkitűzéseinek és a területhasználatok, illetve a beavatkozás pénzügyi-műszaki megvalósíthatósága, költséghasznossága figyelembevételével, az a szennyezettség területén mért értékekből számított átlag koncentráció egy adott területen (térrészben), amely nem veszélyezteti a még nem szennyeződött környezeti elemeket, az emberi egészséget, az élővilágot, a vízkivételeket, továbbá a területhasználatot (mint felső határ).

Döntés

- *a)* a tényfeltárás folytatásáról;
- *b)* az (*E*) egyedi szennyezettségi határérték, illetőleg a (*D*) kármentesítési célállapot határérték megállapításáról;
- *c)* a beavatkozás elvégzésének szükségességéről, illetve a beavatkozás megvalósítási tervének elkészítéséről és benyújtásáról, amennyiben a szennyezettség meghaladja a (*D*) kármentesítési célállapot határértéket;
- *d)* a tényfeltárást követő kármentesítési monitoring elrendeléséről;
- *e)* a kármentesítés befejezéséről, ha minden körülmény együttes mérlegelése azt mutatja, hogy a további kármentesítési munkára nincs szükség.

Tényfeltárási záródokumentációra vonatkozó döntési helyzet

